

VŠĮ ŠIUOLAIKINIŲ DIDAKTIKŲ CENTRO 2007 m. METINĖ VEIKLOS ATASKAITA

Viešoji įstaiga Šiuolaikinių didaktikų centras – tai nevyriausybinė organizacija, neformaliojo suaugusiųjų švietimo institucija, įkurta 1999 m. VŠĮ Atviros Lietuvos fondo ir Vilniaus pedagoginio universiteto iniciatyva kaip tarpuniversitetinis centras.

Viešosios įstaigos dalininkai finansinių metų pradžioje:

Viešoji įstaiga Atviros Lietuvos fondas
Vilniaus pedagoginis universitetas

Viešosios įstaigos dalininkai finansinių metų pabaigoje:

Viešoji įstaiga Atviros Lietuvos fondas
Vilniaus pedagoginis universitetas

Šiuolaikinių didaktikų centro misija – inicijuoti strateginius švietimo kaitos projektus, padedančius spartinti švietimo reformą bei integravimąsi į Europos Bendriją, nuolat stebint, tiriant ir nagrinėjant bendrą švietimo situaciją, atsižvelgiant į Lietuvos mokyklų atsinaujinimo poreikius ir aukštųjų mokyklų galimybes.

Šiuolaikinių didaktikų centro tikslai:

- Skatinti akademinės bendruomenės iniciatyvas.
- Ugdyti pedagogų norą ir gebėjimą tobulinti savo veiklą ir aktyviai dalyvauti Lietuvos švietimo kaitoje.
- Skatinti aukštųjų ir bendrojo lavinimo mokyklų bendravimą ir bendradarbiavimą.
- Plėtoti universitetų ryšius.

Narystė

Nuo 2000 m. VŠĮ Šiuolaikinių didaktikų centras yra Europos mokytojų švietimo asociacijos (Association of Teacher Education in Europe, ATEE) ir Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos narys.

2004 m. VŠĮ Šiuolaikinių didaktikų centras tapo vienu iš asociacijos „Naujos jungtys“ steigėjų.

2006 m. VŠĮ Šiuolaikinių didaktikų centras tapo vienu iš asociacijos „Tarptautinis Kritinio mąstymo konsorciumas“ (International RWCT Consorciium) steigėjų.

PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS

1. PROJEKTAI

1.1. Nacionaliniai projektai

Skaitome ir dalijamės, 2007 m.

Rėmėjai: LR Kultūros ministerija, LR Švietimo ir mokslo ministerija, leidykla „Alma littera“

Projekto partneriai: Vilniaus pedagoginio universiteto Socialinės komunikacijos institutas, Teatro laboratorija Atviras ratas, Lietuvos tėvų forumas.

Projekto tikslas – ugdyti kritiškai mąstančius, kultūringus, apsišvietusius piliečius, vertinančius skaitymą kaip asmeninį ir socialinį įgūdį. Projektas skirtas bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams, jų tėvams, mokytojams, bei mokyklų bendruomenėms, aukštųjų mokyklų studentams. 2007 m. rugsėjo 7 d. projekte dalyvaujančiose Lietuvos mokyklose vyko akcija „Skaitome drauge“. Rugsėjo–spalio mėn. vyko seminarai, pristatantys įvairias skaitymo skatinimo metodikas, kurie buvo skirti mokiniams, studentams bei įvairių dalykų mokytojams, kurie įgytomis žiniomis pasidalijo su kitais, organizuodami

skaitymo skatinimo akcijas įvairiose švietimo ir socialinėse institucijose. Iš viso projekto veiklose dalyvavo 300 asmenų. 100 egz. tiražu išleistas metodinis leidinys „Efektyvus skaitymo strategijos: skaitymo praktikumas“ su teorinę dalį iliustruojančia video medžiaga (CD).
http://www.vpu.lt/sdc/proj_sk.htm

1.2. Tarptautinės programos ir projektai

Kritinio mąstymo ugdymas skaitant ir rašant, nuo 1997 m.

Rėmėjai: Atviros visuomenės institutas Niujorke (JAV), Tarptautinė skaitymo asociacija (JAV)

VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centras administruoja 1997–2000 m. Atviros Lietuvos fondo vykdyto projekto „Kritinio mąstymo ugdymas skaitant ir rašant“ (KMUSR) to paties pavadinimo programą Lietuvoje. Tai tarptautinė programa vykdoma 28 Vidurio ir Rytų Europos šalyse. Programa skirta pedagogams, kurie ieško būdų plėtoti mokyklos demokratizavimo procesus. Dirbant su mokytojų mokytojais ir pagrindinių bei aukštųjų mokyklų mokytojais siekiama padėti pedagogams pertvarkyti mokymo procesą, įdiegiant mokymo metodus, skatinančius mokinių kritinį mąstymą ir savarankišką mokymąsi, taip pat įtvirtinti darbuotojų kvalifikacijos kėlimo modelius ir metodus, kuriais bus galima naudotis ir projektui pasibaigus.

2007 m. vyko mokytojų sertifikavimas Mažeikių „Žiburėlio“ pradinėje mokykloje. Trims mokytojoms suteikta Kritinio mąstymo ugdymo lektoriaus kategorija.

2007-12-04 Mažeikių „Žiburėlio“ pradinei mokyklai suteiktas programos „Kritinio mąstymo ugdymas skaitant ir rašant“ metodinio centro statusas.

2007 m. paminėtas programos dešimtmetis Lietuvoje. 2007 m. kovo 19–23 d. Lietuvos mokyklose – KMUSR centruose – vyko kritinio mąstymo savaitė, kurios metu vyko skaitymo skatinimo renginiai: knygų skaitymas, parodos, diskusijos, susitikimai su rašytojais.

http://www.vpu.lt/sdc/proj_kmusr.htm

RE:FINE – Švietimas prieš korupciją, 2005–2007 m.

Rėmėjas – Atviros visuomenės instituto Zug fondas (Šveicarija)

Projektas vykdomas kaip tarptautinio KMUSR konsorciumo veiklos dalis. Projekte dalyvavo devynios Tarptautinio KMUSR konsorciumo organizacijos. Projektu siekta užkirsti kelią korupcijai ir ugdyti pilietinį sąmoningumą, kuriant ir įgyvendinant antikorpines švietimo programas mokytojams ir vietos bendruomenėms, ugdyti projekte dalyvaujančių nevyriausybinių organizacijų socialinę kompetenciją. Projekto dalyviai, susibūrę į nacionalines komandas, padedami ekspertų iš Lietuvos, sukūrė formalaus ir neformalaus antikorpinio ugdymo kvalifikacijos tobulinimo programas. Parengtas informacinių resursų rinkinys (pagrindinių sąvokų žodynas, straipsniai, pamokų pavyzdžiai) ir į nacionalines kalbas (albanų, armėnų, azerbaidžaniečių, bulgarų, gruzinų, rumunų, ukrainiečių) išverstos ir išleistos Šiuolaikinių didaktikų centro parengta integruota antikorpinio ugdymo programa bendrojo lavinimo mokyklai. Į projektą buvo įtraukta 745 mokytojai ir lektoriai, 199 mokyklų administracijos darbuotojai, 192 mokinių ir studentų.

<http://www.vpu.lt/sdc/antikorpucija/tp1.htm>

1.3. Partnerystė projektuose

Pilietiškumo ir demokratinių vertybių ugdymas taikant inovatyvius metodus, 2006–2008 m.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektas Nr. ESF/2004/2.4.0–03–302/BPD–125/1

Rėmėjai: Europos socialinis fondas, LR vyriausybė

Vykdytojas – Lietuvos demokratiškumo ugdymo kolegija

Partneriai: VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centras, Vilniaus pedagoginis universitetas

Projekto tikslas – efektyvinti pilietiškumo ir kitų demokratinių vertybių ugdymą bendrojo lavinimo mokykloje. Projekto metu sukurta inovatyvi tikslingo auklėjimo metodika, išleistas metodinis leidinys klasės auklėtojams „Grožio ir Gėrio link: klasės auklėtojo knyga“. VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centras dešimtyje Lietuvos apskričių organizavo mokymus klasės auklėtojams, kurie buvo apmokyti taikyti ir

diegti Lietuvos mokyklose naujus auklėjimo – pilietinių, demokratinių ir kitų dorinių vertybių interiorizacijos – metodus bei formas. Seminaruose dalyvavo 329 mokytojai. 10 iš jų tapo programos konsultantais savo apskrityse.

http://www.vpu.lt/sdc/proj_lduk.htm

Keliaujančių žmonių darbinė integracija, 2004–2007 m.

Socrates Grundtvig 2 programos projektas

Rėmėjas – ES Socrates programos koordinavimo paramos fondas

Vykdytojai: Clermont–Ferrand akademijos tęstinio mokymo ir profesinės integracijos centras, Prancūzija (2004–2005 m.), Olmedo suaugusiųjų švietimo centras, Ispanija (2006–2007 m.)

Partneriai: VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centras, Panafiel suaugusiųjų švietimo centras (Ispanija), Rumunų forumas pabėgėlių ir migrantų reikalams (Rumunija), Kalamatos savivaldybės profesinio ugdymo centras (Graikija), privati ugdymo kompanija Requal (Čekija)

Projekto tikslas – paskatinti keliaujančių žmonių bendruomenei priklausančių žmonių (romų), dalyvavimą tolesniame mokymesi, jų profesinę ir socialinę integraciją. Projekto metu organizuoti seminarai, kuriuose kartu su mokymo institucijų atstovais, treneriais ir keliaujančių žmonių bendruomenių atstovais ieškota naujų ir specifinių pedagoginių metodų, kurie padėtų tobulinti keliaujančių žmonių profesinę kvalifikaciją bei socialinę integraciją. Projekto metu išryškėjo skirtumai tarp romų vyrų ir moterų išsilavinimo ir dalyvavimo darbo rinkoje, todėl nuspręsta projektą tęsti, vienerius metus skiriant tik šios problemos analizei.

Projekto metu parengtas „Gerosios patirties vadovas“ – sėkmingos keliaujančių žmonių profesinės ir socialinės integracijos partnerių šalyse pavyzdžiai, atlikta Institucijų, dirbančių su romų tautybės žmonėmis ir pačių romų pilotinė apklausa apie mokymo ir mokymosi poreikius, parengti pasiūlymai, kaip tobulinti pedagoginius metodus ir priemones, norint pagerinti keliaujančių žmonių profesinį parengimą ir jų integraciją. Projekto produktai skelbiami projekto tinklapyje.

http://www.vpu.lt/sdc/proj_travel.htm

MOST / Studentų mainai ir pradedančiojo mokytojo standarto kūrimas, 2004–2007 m.

Socrates Comenius 2.1 programos projektas Nr. 118340–CP–1–2004–1–BE–Comenius–C21

Rėmėjai: Europos komisija, ES Socrates programos koordinavimo paramos fondas

Vykdytojas – Artevelde aukštoji mokykla (Belgija)

Partneriai: VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centras, Vilniaus pedagoginis universitetas, Maltos universitetas (Malta), Stavangerio universitetas (Norvegija), Gävle universitetas (Švedija), Barselonos Ramon Llull universitetas (Ispanija)

Projekto tikslas – pagerinti mokytojų rengimo kokybę, paskatinti pedagogų mainus Europoje, pasidalyti praktikų organizavimo ir vertinimo patirtimi. Projektu siekiama inicijuoti europinio pradedančiojo mokytojo standarto kūrimą. Šis standartas yra paremtas studentų mainais pedagoginei praktikai atlikti ir bendra šios veiklos vertinimo strategija.

2005–2007 m. studentų mainų programoje dalyvavo 45 Vilniaus pedagoginio universiteto studentai, kurie atliko praktiką partnerių šalių aukštosiose mokyklose. Lietuvoje praktiką atliko 15 studentų. Studentus globojo mokytojai–mentorai. Praktikos metu studentai stebėjo pamokas, savarankiškai jas vedė, vykdė projektus bei užklausinę veiklą.

http://www.vpu.lt/sdc/proj_most.htm

Kryžkelė: koalicija už lygių konkurencinių galimybių darbo rinkoje stiprinimą, 2005–2008 m.

Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL programos projektas Nr. EQ/2004/1130–12/488

Rėmėjai: Europos Socialinis fondas, LR vyriausybė

Vykdytojas – Vilniaus pedagoginis universitetas

Partneriai: VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centras, Vilniaus darbo birža, Lukiškių tardymo izoliatorius–kalėjimas, KRIS Vilnius asociacija

Projekto tikslas – prisidėti prie nuteistųjų ir grįžusiųjų iš įkalinimo įstaigų asmenų socialinės integracijos/reintegracijos, sėkmingo jų įsitraukimo į darbo rinką bei siekti, kad šios diskriminuojamos grupės taptų vienodai konkurencinga darbo jėga. Projekto metu yra kuriamas mokymo modelis nuteistiems asmenims atliekantiems bausmę bei jau grįžusiems iš įkalinimo įstaigų. Šis modelis apims

minėtų asmenų švietimą, socialinių įgūdžių, įtraukiant tėvystės bei darbinius įgūdžius, lavinimą, informacijos apie darbo rinką ir galimybes sklaidą. Bus parengti įvairių institucijų specialistai (darbo biržos, savivaldybių socialinius darbuotojus, asociacijos KRIS Vilniaus atstovus), kurie dirbs su tikslinės grupės asmenimis. Taip pat išleistas kišeninis vadovas nuteistiems asmenims atliekantiems bausmę bei jau grįžusiems iš įkalinimo įstaigų. 2007 m. išleisti du metodiniai leidiniai: „Specialistų, dirbančių su nuteistais ir grįžusiais iš laisvės atėmimo vietų asmenims, mokymų metodinė medžiaga“ ir „Specialistų, dirbančių su nuteistais ir grįžusiais iš laisvės atėmimo vietų asmenims, mokymo programa“.

<http://www.vpu.lt/socpedagogika/crossroad/lt/apie.html>

ASSIST – bendruomenės sutelkimas saugios mokyklos aplinkos kūrimui, 2006–2008 m.

ES Socrates Comenius programos projektas Nr.226580–CP–I–2005–I–LT–COMENIUS–C21

Rėmėjas – Europos Komisija

Vykdytojas – VšĮ Jaunimo karjeros centras

Partneriai: VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centras, A Why'n'Not Education (Estija), Euroform RFS (Italija), Europos kultūrinės sąveikos kompanija (Graikija), Maribor'o suaugusiųjų švietimo centras (Slovėnija), Stavangerio universitetas (Norvegija).

Projekto tikslas – užtikrinti rizikos grupių moksleivių socialinę ir emocinę gerovę, padėti jiems integruotis tiek mokykloje, tiek visuomenėje. Projekto metu kuriamas kvalifikacijos tobulinimo kursas mokytojams, socialinių tarnybų personalui, tėvams, siekiant suteikti jiems žinių ir gebėjimų padėti rizikos grupių moksleiviams, kuriama saugios mokyklos aplinkos strategija.

http://www.vpu.lt/sdc/proj_assist.htm

2. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO RENGINIAI

2.1. Seminarai

Eil. Nr.	Seminaro pavadinimas	Seminarų sk.	Valandų sk.	Dalyvių sk.
1	Antikorupcinio ugdymo galimybės bendrojo lavinimo mokykloje	3	24	66
2	Bendravimas pagal E.Berne transakcijų modelį	1	6	28
3	Gabių ir kūrybiškų vaikų ugdymo pamokoje metodai ir programos	3	18	69
4	Grupinio darbo metodas ugdymo procese	1	6	25
5	Konfliktų valdymas	4	24	73
6	Kritinį mąstymą skatinantys metodai	1	6	25
7	Kritinio mąstymo ugdymas rašant. Kritinio mąstymo ugdymo pamokos vertinimas	1	6	25
8	Kritinio mąstymo ugdymo aplinka	1	6	25
9	Kritinio mąstymo ugdymo pamokos planavimas	2	12	38
10	Mąstančių skaitytojų ugdymas	2	12	63
11	Mąstančių skaitytojų ugdymas. Kritinio mąstymo ugdymas rašant	1	6	14
12	Mokymosi bendradarbiaujant metodai	1	6	25
13	Muzikos terapijos taikymas psichologų darbe	1	12	23
14	Santykių tarp lyčių psichologiniai aspektai	1	6	20
15	Skaitymo skatinimas ikimokyklinio ugdymo etape	1	6	24
16	Skaitymo skatinimas įvairių dalykų pamokose	1	6	15
17	Skaitymo skatinimas socialinei prevencijai ir atskirčiai mažinti	1	6	15
Iš viso:		26	168	573

Eil. Nr.	Seminarų dalyvių tikslinės grupės	Seminarų sk.	Valandų sk.	Dalyvių sk.
1	Ikimokyklinio ugdymo mokytojai	1	6	24
2	Pradinio ugdymo mokytojai	9	54	199
3	Pagrindinių ir vidurinių mokyklų dalykų mokytojai	6	36	122
4	Mokyklų bendruomenės, komandos	5	36	107
5	Aukštųjų mokyklų dėstytojai	1	6	15
6	Profesinio rengimo mokytojai	0	0	0
7	ŠDC lektoriai	3	18	83
8	Kita (psichologai-konsultantai)	1	12	23
Iš viso:		26	168	573

Eil. Nr.	Seminarų lektoriai	Seminarų sk.	Valandų sk.	Dalyvių sk.
1	Centro darbuotojai	1	6	15
2	Pedagogai praktikai	2	12	53
3	Lietuvos universitetų, kt. aukštųjų mokyklų ir mokslo institucijų mokslininkai, dėstytojai	5	36	117
4	Užsienio mokslininkai bei praktikai	0	0	0
5	Ministerijų, apskričių viršininkų, savivaldybių administracijų ir kitų valstybės institucijų darbuotojai	2	12	39
6	Nevyriausybinių organizacijų atstovai	5	30	101
7	Jungtinė lektorių grupė	11	72	248
8	Kita	0	0	0
Iš viso:		26	168	573

2.2. Paskaitos, kursai

Vykdamą projektą „Skaitome ir dalijamės“, Vilniaus pedagoginio universiteto studentams ir Molėtų gimnazijos mokiniams buvo skaitytos paskaitos apie skaitymo skatinimą (3 paskaitos, 106 dalyviai).

3. GEROSIOS PATIRTIES SKLAIDA

3.1. Konferencijos

2007 m. lapkričio 27 d. Vilniaus S.Daukanto vidurinėje mokykloje įvyko projekto "Skaitome ir dalijamės" baigiamoji konferencija.

3.2. Akcijos

Minint programos „Kritinio mąstymo ugdymas skaitant ir rašant“ dešimtmetį Lietuvoje, 2007 m. kovo 19–23 d. programos metodiniuose centruose – Vilniaus S.Daukanto vidurinėje mokykloje, Vilniaus „Vyturio“ pradinėje mokykloje, Molėtų gimnazijoje vyko akcija „Kritinio mąstymo savaitė Lietuvos mokyklose“. Jos metu vyko skaitymo skatinimo renginiai: knygų skaitymas, parodos, diskusijos, susitikimai su rašytojais.

2007 m. rugsėjo 7 d. Vilniaus S.Daukanto vidurinėje mokykloje, Vilniaus "Vyturio" pradinėje mokykloje, Šilutės I-ojoje gimnazijoje, Mažeikių „Žiburėlio“ pradinėje mokykloje, Molėtų gimnazijoje buvo suorganizuota akcija „Skaitome drauge“ tarptautinei literatūros dienai paminėti. Akcijos metu vyko atviros pamokos, susitikimai su rašytojais, knygų skaitymas.

3.3. Atviros pamokos

2007 m. rugsėjo 7 d. akcijos „Skaitome drauge“ metu Vilniaus S.Daukanto vidurinėje mokykloje vyko 13 atvirų pamokų, kuriose dalyvavo 284 mokiniai.

3.4. Kvalifikacijos tobulinimo vizitai

2007 m. kovo 27–30 d. Lietuvoje lankėsi Azerbaidžano Respublikos pedagogai, Švietimo ministerijos, Švietimo inovacijų centro, Konstitucijos tyrimo fondo atstovai, norėdami susipažinti su Lietuvoje vykdoma antikorupcijos veikla ir antikorupciniu švietimu. Jie lankėsi Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Seimo Antikorupcijos komisijoje, Vyriausioje rinkimų komisijoje, Vyriausioje tarnybinės etikos komisijoje, LR Vidaus reikalų ministerijoje, LR Švietimo ir mokslo ministerijoje, o taip pat vyko į Anykščių A.Baranausko vidurinę mokyklą, kuri nuo 2002 m. dalyvauja Šiuolaikinių didaktikų centro vykdomuose antikorupcijos projektuose.

4. KURSAI AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STUDENTAMS

Vilniaus pedagoginio universiteto studentams kasmet siūlomi laisvai pasirenkami 2 kreditų kursai, kurių pabaigoje studentų veikla vertinama įskaita arba kaupiamuoju pažymiu. Kursų metu studentai atlieka savarankiškus darbus, lankosi mokyklose ir stebi pamokas. Kursų dėstytojai – VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centro lektoriai, bendrojo lavinimo mokyklų mokytojai ir aukštųjų mokyklų dėstytojai.

2007 m. studentai išklusė šiuos kursus:

Eil. Nr.	Laisvai pasirenkamo kurso pavadinimas	Studentų skaičius
1.	Bendravimas ir konfliktai	143
2.	Debatai	24
3.	Grupinio darbo metodas	137
4.	Karjeros valdymo teorija ir praktika	107
5.	Korupcija ir jos prevencija	22
6.	Kritinis mąstymas	11
7.	Kūrybiškumo ugdymas	22
8.	Projektų metodas ugdymo procese	31
9.	Santykių tarp lyčių psichologiniai aspektai	54
10.	Sveikatos psichologija	26

Iš viso: **577**

5. LEIDYBA IR INFORMACINIS CENTRAS

5.1. Biblioteka

VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centre kaupiama pedagoginės literatūros biblioteka, kuria naudojasi aukštųjų mokyklų dėstytojai ir studentai. VšĮ Šiuolaikinių didaktikų centro pedagoginės literatūros skaitykloje yra daugiau nei 1000 pavadinimų pedagoginės tematikos leidinių lietuvių, rusų ir anglų kalbomis. Teikiamos kopijavimo paslaugos.

5.2. Leidiniai:

Navickaitė A., Daukšienė D., Jarienė R. Efektyvus skaitymo strategijos: skaitymo praktikumas. – V.: ŠDC, 2007+CD

Šis metodinis leidinys skirtas įvairių dalykų mokytojams, klasių auklėtojams. Jo tikslas – pristatyti skaitymo mokymo strategiją – skaitymo praktikumą, skirtą motyvuotiems ir sąmoningiems skaitytojams ugdyti. Pedagogai galės sudominti mokinius skaitymu, paversti jį įdomia, prasminga veikla. Prie leidinio pridamas CD su metodiką iliustruojančia video medžiaga.

Penkauskienė D., Samulevičius S. Jaunimas už skaidrumą arba 7 žingsniai sėkmingos partnerystės link. – V.: ŠDC, 2007.

Šis leidinys – tai metodinės gairės, kuriomis vadovaujantis, mokyklų ar vietos bendruomenės, jaunimo organizacijos gali inicijuoti ir vykdyti bendradarbiavimo projektus drauge su savivaldybių administracija, valstybinėmis institucijomis, nevyriausybėmis organizacijomis ar kitomis bendruomenės institucijomis. Leidinyje naudojama projekto “Jaunimas už skaidrumą” medžiaga.

Keliaujančių žmonių darbinė integracija Europoje. – V.: ŠDC, 2007.

Tai 2004–2007 m. vykdyto projekto "Keliaujančių žmonių darbinė integracija Europoje" leidinys, kuriame pateikiama projekto metu sukaupta informacija bei sukurta medžiaga, kuri bus naudinga romų socialine integracija suinteresuotoms organizacijoms kiekvienoje projekte dalyvavusioje šalyje.

Direktorė

parašas

Daiva Penkauskienė